

ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

THE EFFECTIVENESS COMMUNITY DEVELOPMENT OF SAI THAI SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION MUEANG KRABI DISTRICT, KRABI PROVINCE

นางสาวเดือนเพ็ญ ชำนาญกิจ¹

Duaenpen Chamnankit Krabi hospital

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 639 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี LSD ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย มีการพัฒนาชุมชนด้วยศาสตร์ด้านสาธารณสุข ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และด้านเศรษฐกิจสังคม และชุมชน 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ประสิทธิผล / การพัฒนาชุมชน / องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

This research is objective to 1) study the effectiveness of community. development of Sai Thai Mueang Krabi Subdistrict Administrative Organization, 2) Comparison of community development effectiveness classified by personal factors. This research was quantitative research. The sample consisted of 639 people. in the area of Sai Thai Mueang Krabi Subdistrict, Krabi Province. Administrative Organization. The instrument used for data collection was a questionnaire. standard Ttest One-way ANOVA And when differences are found, pair differences are tested by LSD method. The results showed that 1) Sai Thai Mueang Krabi Subdistrict Administrative Organization There is community development through

¹ นางสาวเดือนเพ็ญ ชำนาญกิจ Duaenpen Chamnankit Krabi hospital กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงานโครงการ โรงพยาบาลกระบี่ E-mail duen_miracle@hotmail.com

the science of public health. Infrastructure Development water resources development and economic, social and community, 2) People with different gender, age, education, occupation, and length of time being a village committee member There were no differences in opinion on

effectiveness. Keyword : Effectiveness / Community Development/ Sub – district Administrative

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจบทบาทอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนในเขตรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการด้านต่างๆ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน ด้านเศรษฐกิจ ด้านแหล่งน้ำ และด้านสาธารณสุข และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจการปกครองและมีอิสระในการบริหารงานในด้านต่างๆ ได้มีการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม จากการบริหารที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยขาดความมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านแหล่งน้ำ และด้านสาธารณสุข ทำให้ผู้วิจัยต้องศึกษาถึงประสิทธิผลของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา รวมถึงเปรียบเทียบประสิทธิผล องค์การบริหารส่วนตำบล โดยได้มีการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อที่ได้ปรับปรุงและพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
- 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการบริหารชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาใน 4 ด้านดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยการทบทวนเอกสาร

จากเอกสาร ตำรา ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่จังหวัดกระบี่ ใน 4 ด้านคือ 1) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ 4) ด้านสาธารณสุข

2. ขอบเขตพื้นที่ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

3. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่จังหวัดกระบี่จำนวน 13,630 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane Taro), 1970, p886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 639 คน

4. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ตัวแปรต้นที่ศึกษาคือ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือน

4.2 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามที่ศึกษา คือ ประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ 4) ด้านสาธารณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่จังหวัดกระบี่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และกำหนดระเบียบวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

ประชากร

ประชากรทั้งหมดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ จำนวน 13,630 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จำนวน 639 ตัวอย่าง อ้างอิงจากสูตรของการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เท่ากับร้อยละ 95 หลังจากได้คำนวณขนาดตัวอย่างแล้ว จะทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิดที่สร้างขึ้น มาจากการศึกษาประสิทธิภาพการพัฒนาของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมหัวข้อที่ต้องการศึกษาวัดการมีส่วนร่วมโดยใช้แนวของ Likert ซึ่งแบบสอบถามประกอบไปด้วย 2 ส่วน โดย ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิด มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choices Questions) และเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว (Best Answer) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระป๋อง จังหวัดกระบี่ 1) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ 4) ด้านสาธารณสุข ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราการมาตราส่วนประมาณค่า 5 (Rating Scale) ระดับ สร้างตามมาตราวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) จำนวน 30 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การใช้คะแนนคำตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่านตรวจสอบ (Content Validity)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่า (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่า Cronbach's Alpha = 0.981 ได้ค่า (Reliability) แบบสอบถามมีค่าเชื่อถือสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้ต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการแจกแบบทดสอบและรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยให้หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 639 คน

2. บันทึกข้อมูลเอกสารและข้อมูลแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 639 ชุด โดยวิธีสุ่มตัวอย่างง่ายตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชุมชน โดยที่แบบสอบถามได้รับการตอบกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์จำนวน 639 ชุด จึงคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติค่าแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย ในภาพรวมและรายได้สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้แปลความหมายของข้อมูลต่างๆและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล

3. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t - test สำหรับเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มี 2 กลุ่มและใช้สถิติ one way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มี 3 กลุ่มขึ้นไปและหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD (Least significant difference test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้จากการสำรวจข้อมูลจากประชากรในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ในประเด็นของประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็น 3 ตอน คือ 1. การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน 2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ 3 ผลการทดสอบผลสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่โดยจำแนกตาม เพศ อายุระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน ดังนี้

1.การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 639 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

เพศ ผลการศึกษพบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 311 คน (ร้อยละ 48.67) และเพศหญิงจำนวน 328 คน (ร้อยละ 51.33) ตามลำดับ

อายุ ผลการศึกษพบว่า ส่วนใหญ่อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 319 คน (ร้อยละ 49.92) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 46 - 60 ปีจำนวน 161 คน (ร้อยละ 25.20) อายุระหว่าง 41-45 ปี จำนวน150 คน (ร้อยละ 23.45) และ อายุ 61 ปีจำนวน 9 คน (ร้อยละ 1.41) ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผลการศึกษพบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 323 คน (ร้อยละ 50.55) การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 197 คน (ร้อยละ 30.83) และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 119 คน (ร้อยละ 18.62) ตามลำดับ

อาชีพ คนผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 323 คน (ร้อยละ 50.55) รองลงมาเป็น อาชีพเกษตรกร จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 119 คน (ร้อยละ 18.62) และ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 55 คน (ร้อยละ 8.61)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการศึกษพบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 323 คน (ร้อยละ 50.55) รองลงมาคือสูงกว่า 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 141 คน (ร้อยละ 22.04) รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 18.78 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 8.61 ตามลำดับ

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

การวิเคราะห์ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ซึ่งประกอบด้วย 1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ 4. ด้านสาธารณสุข ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผลประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ในระดับมาก ($=4.13, S.D.=0.81$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนด้านสาธารณสุข มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($=4.27, S.D.=0.88$) รองลงมาคือประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($=4.19, S.D.=0.85$) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ($=4.10, S.D.=0.80$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนในเศรษฐกิจสังคมและชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($=4.02, S.D.=0.72$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่า S.D ในภาพรวมพบว่าทุกประเด็นมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลประสิทธิผล

3.ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนมีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมเพศชายมีค่าเฉลี่ย 48.67 และเพศหญิงมีค่าเฉลี่ย 51.31 ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทุกด้าน ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและด้านสาธารณสุข ($t=1.346, Sig=0.179$)

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันระดับ 0.05 ($F=1.87, Sig=0.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างทุกด้าน **จึงปฏิเสธสมมติฐาน**

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน ผลการจำแนกตามการศึกษา โดยเฉลี่ย พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.99, Sig=0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน **จึงปฏิเสธสมมติฐาน**

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน ผลการจำแนกตามอาชีพโดยเฉลี่ย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.84, Sig=0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านประชาชนมีความคิดเห็น

ไม่แตกต่างกันทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบตามรายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ย พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.12, Sig=0.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ($F=5.72, Sig=0.00$) และด้านสาธารณสุข ($F=3.41, Sig=0.00$) จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ แตกต่างกัน ผลการจำแนกตามระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้านโดยเฉลี่ย พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.73, Sig=0.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย โดยเฉลี่ยและรายด้าน จำแนกตัวแปร ลักษณะส่วนบุคคล สรุป ดังนี้

1. เพศ พบว่า โดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
2. อายุ พบว่า โดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
3. การศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
4. อาชีพ พบว่า โดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
5. รายได้ต่อเดือน พบว่า โดยเฉลี่ยและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกัน คือ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ และด้านสาธารณสุข โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
6. ระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้านพบว่า โดยเฉลี่ยและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่อาศัยในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ จำนวน 639 คน เครื่องมือในการศึกษา จำนวน 2 ตอนกล่าวคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ซึ่งประกอบด้วย ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและด้านสาธารณสุข ในภาพรวมมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับ

มากทุกดัชนี โดยเฉพาะด้านสาธารณสุขที่ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการบริหารส่วนตำบล
ไสไทย มีประสิทธิผลในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาแหล่ง
น้ำ และด้านเศรษฐกิจสังคมและชุมชน ตามลำดับผลการศึกษาดังรายละเอียด ดังนี้

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อดหนุนกองทุน
สวัสดิการชุมชนตำบลไสไทย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
และการส่งเสริมอาชีพผู้พิการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สนับสนุน
เงินทุนในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มสตรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากการวิเคราะห์ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วน
ตำบลไสไทย ด้านโครงสร้างพื้นฐานผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากรายข้อ
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือดำเนินโครงการก่อสร้างปรับปรุงและบำรุงรักษาดูแล ถนน ครุฑเวียนมีการคมนาคม
สะดวก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือดำเนินโครงการก่อสร้างปรับปรุงอาคารและป้าย
ประชาสัมพันธ์ต่างๆประชาชนในตำบลไสไทย ได้รับทราบกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้านและตำบล มีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือเด็กและเยาวชนในตำบลไสไทย มีสนามฟุตบอลไว้
ออกกำลังกาย และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างเพียงพอมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ

ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ จากการวิเคราะห์ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วน
ตำบลไสไทย ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจาก
รายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือประชาชนมีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคเพียงพอ มีความ
คิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือประชาชนในหมู่บ้านได้มีน้ำประปาใช้บริโภคและบริโภคอย่าง
เพียงพอมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือประชาชนได้รับความสะดวกด้านการ
คมนาคมในช่วงฤดูฝนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ

ด้านสาธารณสุข จากการวิเคราะห์ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล
ไสไทย ด้านสาธารณสุขผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากรายข้อพบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือประชาชนในตำบลไสไทย ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขที่ดีและมีประสิทธิภาพ
มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือประชาชนในตำบลไสไทย มีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ
สุขภาพของตนเองและคนในครอบครัวเพิ่มมากขึ้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
คือประชาชนในตำบลไสไทย ได้รับการป้องกันโรคไข้เลือดออกและโรคเอดส์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ตามลำดับ

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนของ
องค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ในด้านต่างๆ โดยเฉลี่ยและรายด้าน

ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชน	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน	ระยะเวลาการ เป็นกรรมการฯ
	sig.	sig.	sig.	sig.	sig.	sig.
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	0.053	0.38	0.28	0.24	0.10	0.42

ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชน	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ	รายได้ต่อเดือน	ระยะเวลาการเป็นกรรมการฯ
	sig.	sig.	sig.	sig.	sig.	sig.
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	0.301	0.12	0.26	0.22	0.24	0.21
3. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ	0.461	0.09	0.11	0.10	0.00*	0.13
4. ด้านสาธารณสุข	0.423	0.08	0.18	0.14	0.00*	0.10
เฉลี่ย	0.179	0.23	0.26	0.32	0.12	0.22

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระปี่ จังหวัดกระปี่ จำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน มีรายละเอียดผลการศึกษาดังนี้

1. เพศ พบว่าโดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. อายุ พบว่าโดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. การศึกษา พบว่าโดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. อาชีพ พบว่าโดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
5. รายได้ต่อเดือน พบว่าโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันคือด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและด้านสาธารณสุข โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
6. ระยะเวลาการเป็นกรรมการหมู่บ้าน พบว่าโดยเฉลี่ยและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปได้ว่า การเปรียบเทียบประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าประชาชนในตำบลไสไทย ได้รับการบริการด้านสาธารณสุขที่ดี และมีประสิทธิภาพมีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคเพียงพอดำเนินโครงการก่อสร้างปรับปรุงและบำรุงรักษาถนนคร้วเรือนมีการคมนาคมสะดวกและได้รับเงินอุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านเศรษฐกิจสังคมและชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคืออุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลไสไทย ระดับมาก รองลงมาคือการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้พิการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สนับสนุนเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มสตรีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ดำเนินโครงการก่อสร้างปรับปรุงและบำรุงรักษาถนนคร้วเรือนมีการคมนาคมสะดวก รองลงมาคือดำเนินโครงการก่อสร้างปรับปรุงอาคารและ

ป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือเด็กและเยาวชนในตำบลไสไทย มีสนามฟุตบอลไว้ออกกำลังกายและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือประชาชนมีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคเพียงพอ รองลงมาคือประชาชนในหมู่บ้านได้มีน้ำประปาใช้อุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ประชาชนได้รับความสะดวกด้านการคมนาคมในช่วงฤดูฝนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

4. ด้านสาธารณสุข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือประชาชนในตำบลไสไทยได้รับการบริการด้านสาธารณสุขที่ดี และมีประสิทธิภาพที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือประชาชนในตำบลไสไทย มีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพสุขภาพของตนเองและคนในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ประชาชนในตำบลไสไทย ได้รับการป้องกันโรคไข้เลือดออกและโรคเอดส์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพ จะทำให้ประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลไสไทย ผู้นำชุมชนท้องถิ่นควรตระหนักถึงความต้องการของชุมชนและสมาชิกในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเป็นลำดับขั้นตอน โดยการนำหลักวิชาการและประสบการณ์ของสมาชิกในชุมชนเข้ามาร่วมแก้ปัญหาย่างรอบคอบ วิเคราะห์ปัญหาของชุมชนในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และกำหนดระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน

2. ในการประชุมแต่ละครั้งควรมีการบันทึกและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และทบทวนปัญหาอุปสรรคเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแผนการแต่ละโครงการ ควรมีการคัดบุคคลเพื่อจัดอบรมส่งเสริมความเป็นผู้นำท้องถิ่นของชุมชนเพื่อการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการพัฒนาชุมชน และเปิดโอกาสให้เยาวชนและผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนี้ กับชุมชนอื่นๆ ของกรุงเทพมหานคร หรือชุมชนอื่นๆ ในเขตต่างจังหวัด ที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อเป็นการสนับสนุนในผลการวิจัยนี้ และศึกษาความต้องการของประชาชนในเชิงคุณภาพอีกระดับหนึ่ง เพื่อความน่าเชื่อถือและได้ข้อมูลในเชิงลึก และเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นในระดับอำเภอหรือจังหวัดที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงประสิทธิผลการพัฒนาชุมชน

เอกสารอ้างอิง (references)

- ดิเรกฤกษ์ หรั่ง. (2558), **ลักษณะของชุมชนในสังคมไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 2) นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.บัณฑิตมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- ปิ่นไพร ขาววัง. (2554) **ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
ศึกษากรณี เทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.**
- ประภัสสร เจริญนาม. (2561).**ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชนในเขต
บริการสุขภาพที่ 3-6.** มหาวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเวศ วะสี. (2541). **ประชาคมตำบล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ. มติชน.
- พระมหาธีรพันธ์ นามประเสริฐ. (2554) **ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางทราย อำเภอมือง
จังหวัดปทุมธานี.**
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (2548), **การพัฒนามีส่วนร่วมของประชากรในการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร:ศักดิ์โสภ
การพิมพ์. ไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม. (2554), **การพัฒนาชุมชนแบบผสมผสานแห่งประเทศไทย.**
กรุงเทพมหานคร:ไทย:พัฒนาพานิช.
- วิฑูรย์ แก้วสุวรรณ.(2559).**การพัฒนาชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง
ตอนล่าง**.วารสารการเมืองการปกครองปีที่ 6 ฉบับที่ 2 มีนาคม - สิงหาคม 2559.
- วิชญ์ หยกจินดา.(2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทัพไทร
อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี.**
- สัมฤทธิ์ สุขสง. (2555) **ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์.**
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2551).**การพัฒนาชุมชน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ไทยพัฒนาพานิช. สิทธิ
ธันธ์ วารุณสหรัชน. (2559).**การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราณ จังหวัดนครพนม. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
(การเมืองการปกครอง) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- สุทินี อัครา. (2561). **ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลเมืองในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนล่าง:การประเมินจากประชาชนผู้รับบริการและสมาชิกในองค์กร.**
- สุภาวดี ติมนิทร. (2554).**ภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ
โพธารามจังหวัดราชบุรี.ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
กรุงเทพมหานคร.
- สุรศักดิ์ วิเศษนคร,นายประชัน คะเนวัน. (2559).**บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งของชุมชนตำบลบ้านยาง อำเภอลาปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์.มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**